

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

5. — 11. novembris

Latgales
keramika
bija, ir un būs

3. lappusē

No Preiļu
slimnīcas
pazūd
160 000 latu

4. lappusē

Skolu
reitings

9. lappusē

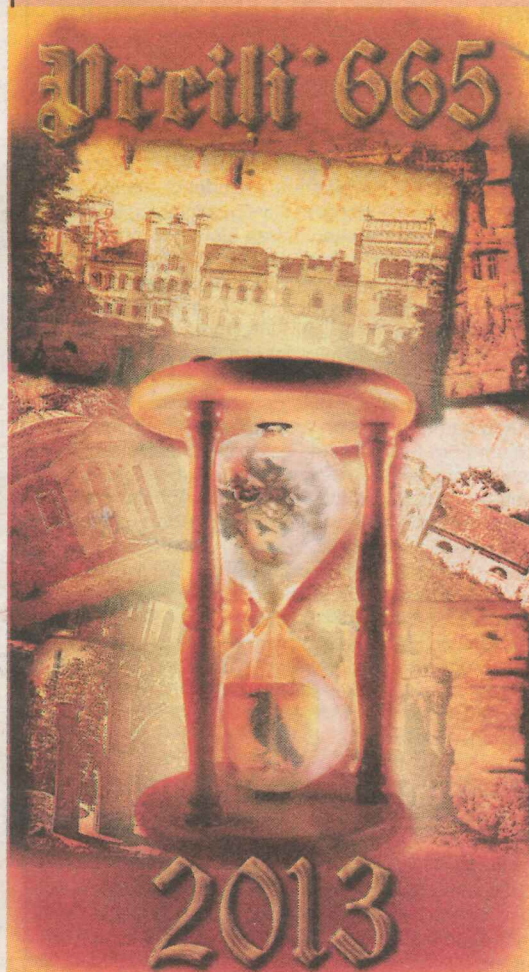
Latgales labākais jaunais pavārs — no Daugavpils, skatītāju simpātija — no Preiļiem

● Latgales reģiona profesionālo vidusskolu jauno pavāru konkursa «Latgales 2012. gada jaunais pavārs» dalībnieki kopā ar saviem pedagogiem un žūrijas komisijas locekļiem. Foto: L. Kirillova

► Turpinājums 2. lappusē.

ABONĒ
“NOVADNIEKU”
2013. gadam
un dāvanā
saņem sienas
pārliedzamo
kalendāru!

● Kalendāra vāks zīmēts datorgrafikā. Autore Zinaida Gavrilova.

Rīgas Brāļu kapos atklāja atjaunoto Līvānu ģerboni

● Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods Rīgas Brāļu kapu memoriālajā ansambli pie Latvijas pilsētu ģerboņu sienas, uz kuras atjaunots arī Līvānu ģerbonis.

29. oktobrī Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un pašvaldības sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle piedalījās 29 Latvijas pilsētu ģerboņu atklāšanā Rīgas Brāļu kapu memoriālajā ansambli.

Rīgas Brāļu kapos apbedīti brīvības cīņu dalībnieki no visiem Latvijas novadiem. Viņu piemiņai 1935. gadā abpus skulpturālajam ansamblim «Māte Latvija» tika atklāti šūnakmeņi veidoti Latvijas pilsētu ģerboņi, tostarp Līvānu pilsētas ģerbonis. Kopumā par privātpersonu un pašvaldību saziēdotiem līdzekļiem šogad restaurēti 29 pilsētu ģerboņi.

To atjaunošanas kopējās izmaksas bija 25 000 latu. Kā informē Ginta Kraukle, Līvānu novada dome savas pilsētas ģerboņa atjaunošanai, līdzīgi kā citas pašvaldības, ziedoja 1000 latus. Pārējie pilsētu ģerboņi tiks atjaunoti nākamajā vasarā. Projekta patrons ir Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš.

Pašlaik notiek arī Mātes Latvijas tēla restaurācijas darbi Rīgas Brāļu kapu no-

slēdzošajā sienā, ko plānots pabeigt nākamgad.

Rīgas Brāļu kapu memoriālais ansamblis ir nozīmīgs Latvijas arhitektūras piemineklis. Pilsētu ģerboņu galerija abpus Mātes Latvijas tēlam izveidota 1930. — 1936. gadā. Ģerboņi savulaik izgatavoti un uzstādīti par pašvaldību līdzekļiem, kas ziedoti pēc Lāčplēša kara ordeņa kavaliera un kara ministra ģenerāļa Jāņa Baloža aicinājuma. Latvijas pirmās brīvvalsts laikā izveidoto Brāļu kapu ansambli, kura veidošanā piedalījās tēlnieks Kārlis Zāle, izdevies nosargāt no iznīcības ilgajos padomju varas gados, taču pašlaik piemiņas ansamblim nepieciešama nopietna rekonstrukcija.

Restaurācija netiek finansēta no valsts, bet tikai no pašvaldību un privātpersonu saziēdotās naudas. To plānots pabeigt līdz 2018. gadam. Lai atbalstītu Latvijas brīvības cīņu dalībnieku pie-

miņas vietas atjaunošanas darbus, Latvijas televīzija 10. novembrī pulksten 21.15 tiešraidē no Latvijas Mākslas akadēmijas aicinās Latvijas iedzīvotājus piedalīties ziedojumu vākšanas akcijā, kas notiks sadarbībā ar Latvijas māksliniekiem, vēsturniekiem, pilsētu māksliniecišķajiem kolektīviem un solistiem. Tiešraidē aicināts piedalīties arī Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

REKLĀMA

50 litru sadzīves gāzes baloni ar piegādi

PASŪTIET
BALONUS
PA TĀLRUNI:

18.50

22824958

Cena par 50 litru balonu ar piegādi.

LPG

Latvijas
Propāna
Gāze

Tālr. +371 22824958, www.lpg.lv

Ievēlētājiem drošību un kvalitāti

NACIONĀLĀS ZIŅAS

CVK: «nepilsoņu referendumā» nebūs

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) vakar, 1. novembrī nolēma neizsludināt parakstu vākšanas otro posmu referendumā ierosināšanai par vēlētāju iesniegto likumprojektu «Grozījumi Pilsonības likumā» par automātisku pilsonības piešķiršanu nepilsoņiem, jo piedāvājums «nav pilnīgi izstrādāts». Likuma grozījumi netiks nodoti referendumam arī tāpēc, ka tie neatbilst Satversmes 2. pantam un 1990. gada 4. maija deklarācijai, turklāt tie būtiski paplašinātu pilsoņu loku un ļautu apšaubīt Latvijas Republikas pēctecību. CVK lēmums tika pieņemts balsojumā, kurā seši komisijas locekļi nobalsoja pret likumprojekta tālāku virzību, bet divi bija par. Par likumprojekta nodošanu tautas vērtēšanai nobalsoja "Saskaņas centra" virzītais CVK loceklis Aleksandrs Maļcevs un Reformu partijas virzītā Ieva Gruziņa. CVK vadītājs Arnis Cimdars pirms balsojuma paziņoja, ka uzskata, ka iesniegtais likumprojekts būtu jānodod tautas izvērtēšanai, tomēr balsojumā viņš aturējās. CVK lēmumu desmit dienu laikā ir iespējams apstrīdēt administratīvajā tiesā.

Daļa ministru vēl nekā praktiska nav panākuši

Daļa premjera Valda Dombrovska valdības ministru vēl nekā praktiska nav panākuši, tā, vērtējot valdības gada laikā paveikto, vakar, 1. novembrī intervijā LNT raidījumam «900 sekundes» izteicās Valsts prezidents Andris Bērziņš. Kā piemēru prezidents minēja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru Edmundu Sprūžu kuram gan esot labas idejas, tomēr esot arī idejas, kuras pašam grūti izskaidrot. Bērziņš jau iepriekš aicināja valdības ministrus kā komandai uzņemties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, jo komandas darbs līdz šim bijis nepietiekams. «Kopumā valdības darba virziens vērtējams atzinīgi, lai gan, kā jau uzsvēru, valdības kā vienotas komandas darbs valstij nozīmīgos brīžos un lēmumos ir bijis nepietiekams. Par šo jautājumu esmu runājis arī ar valdības vadītāju, saņemot solījumu, ka turpmāk valdības kopējā iesaiste būtisku lēmumu pieņemšanā būs arī premjera redzeslokā,» akcentēja valsts augstākā amatpersona. Viņš turpmākajā darbā aicina valdību ievērojami vairāk uzmanības pievērst pašu apstiprinātajai valdības deklarācijai izvirzītajām prioritātēm, īpaši domājot par iedzīvotāju labklājības veicināšanu un ekonomikas konkurētspēju, kā arī uzturēt ciešāku saikni ar Saeimu tieši likumprojektu izstrādes un iesniegšanas procesā. 25. oktobrī apritēja gads, kopš strādā Dombrovska trešā valdība. Viņš ir Ministru prezidents kopš 2009. gada 12. marta. Dombrovskis ir pirmais premjers, kurš valdību vadījis trīs reizes pēc kārtas.

Kriminālpoliciju skāris izteikts cilvēkresursu trūkums

31. oktobrī notikušajā konferencē Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks Gatis Gudermanis atklāja, ka kriminālpolicijai ir lielas problēmas ar cilvēkresursiem, kas savukārt rada nākamo problēmu – esošo slodzi. «Valsts policija ir lielākā izmeklēšanas iestāde, kas izmeklē 95% gadījumu. Gadā tiek ierosināti 50 000 kriminālprocesu, savukārt kriminālvajāšanai gadā tiek nodoti 12 500 gadījumi. Un vienam procesam tiek veltītas 6 - 7 dienas, kas ir par maz, lai to sekmīgi atrisinātu,» sacīja Gudermanis. Pēc Kriminālprocesa likuma 6. panta, kas paredz, ka amatpersonai, kura pilnvarota veikt kriminālprocesu, ikvienā gadījumā, kad kļuvis zināms kriminālprocesa sākšanas iemesls un pamats, ir pienākums savas kompetences ietvaros sākt kriminālprocesu un novest to līdz Krimināllikumā paredzētajam krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam. Līdz ar to iepriekš minētie 12 500 gadījumi būtu jāizmeklē ar vienādu prioritāti, kas trūkstošo cilvēkresursu dēļ nav iespējams, norāda pārvaldes priekšnieks.

Sgatavoja T.Elste

Vizītes laikā konsuls iepazīnās ar Riebiņu novadu un dāvināja grāmatas skolai

● Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts (pirmais no kreisās) un Riebiņu vidusskolas krievu valodas un literatūras skolotāja Inna Kabare (centrā) iepazīstina Krievijas Federācijas ģenerālkonsulu Daugavpili Oļegu Ribakovu ar novada lielāko izglītības iestādi.

25. oktobrī Riebiņu novadu apmeklēja Krievijas Federācijas ģenerālkonsuls Daugavpili Oļegs Ribakovs, informēja novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis. Ģenerālkonsuls tikās ar pašvaldības vadību, domes deputātiem un iepazīnās ar Riebiņu novada uzņēmējdarbības iespējām, kā arī apmeklēja Riebiņu vidusskolu.

Domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns un izpilddirektors Āris Elsts Oļegu Ribakovu iepazīstināja ar sociālekonomisko situāciju novadā, informēja par pašvaldības sadarbību ar Sebežas rajona pašvaldību Krievijā. Kā norādīja Āris Elsts, pārrobežu programmas projektu ietvaros Riebiņu novads sadarbojas ar Sebežu jau ceturto gadu. Tāpat viņš konsulam

pastāstīja, ka Riebiņu novadā sadarbībā ar Krievijas Federācijas konsulātu Daugavpili atjaunoti Otrajā pasaules karā kritušu karavīru kapi Galēnos un Silajānos.

Ģenerālais konsuls Daugavpili O.Ribakovs sarunā ar domes priekšsēdētāju, izpilddirektoru, kā arī pašvaldības deputātiem izteica pārliecību, ka arī turpmāk iespējama veiksmīga sadarbība starp Latvijas un Krievijas pašvaldībām, kā arī iedzīvotājiem.

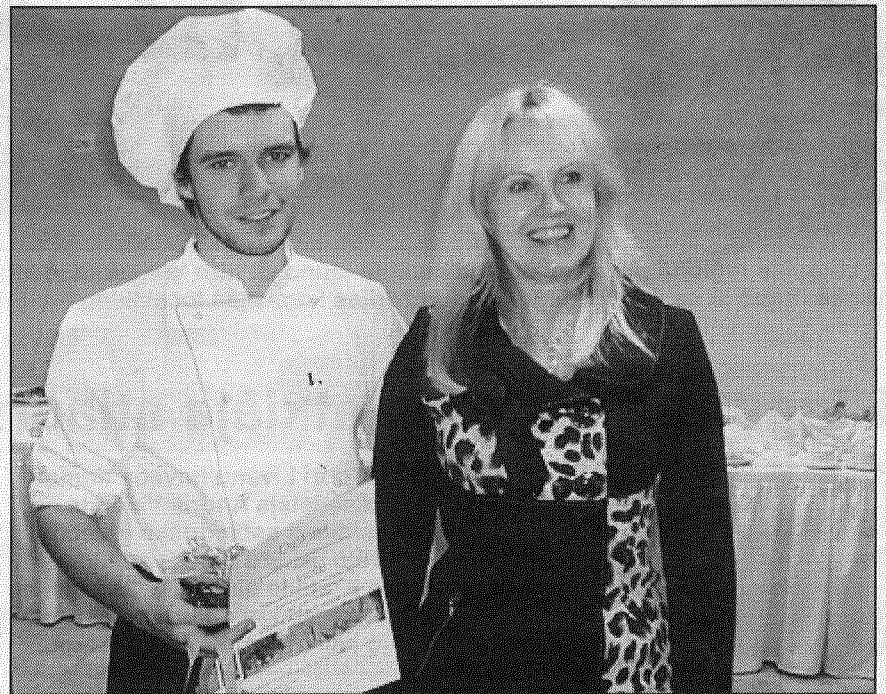
Vizītes turpinājumā, iepazīstoties ar Riebiņu novadu, ģenerālkonsuls Daugavpili O.Ribakovs apmeklēja Riebiņu vidusskolu, kur pasniedza skolas bibliotēkai dāvinājumu — grāmatas, kā arī iepazīnās ar uzņēmējdarbību novadā, apmeklējot kokapstrādes uzņēmumu «Kalni-B» Rušonas pagastā.

Latgales labākais jaunais pavārs — no Daugavpils, skatītāju simpātija — no Preiļiem

30. oktobrī Preiļos risinājās Viduslatgales profesionālās vidusskolas rīkotais Latgales reģiona profesionālo vidusskolu jauno pavāru konkurss «Latgales 2012. gada jaunais pavārs». Profesionāla žūrija noteica, kuram reģiona jaunajam pavāram ir vislabākās iemaņas pamatēdienu un desertu gatavošanā, bet skatītāji izvēlējās savu simpātiju.

Vairākas stundas topošie profesionāļi no Preiļiem, Dagdas, Rēzeknes, Višķiem un Daugavpils kopā ar saviem palīgiem gatavoja pamatēdienu un desertu. Darbu uzmanīgi vēroja žūrijas locekļi — Latvijas Viesnicu un restorānu asociācijas izpilddirektore Santa Graikste, Latvijas Viesnicu un restorānu asociācijas restorānu nodaļas vadītājs Elmārs Kovaļevskis un Biznesa augstskolas «Turība» pasniedzēja, asociētā profesore Livija Brūvere.

Par Latgales reģiona labāko jauno pavāru otro gadu pēc kārtas tika atzīts Daugavpils Tirdzniecības profesionālās skolas audzēknis Edgars Bērziņš (skolotāja Nonna Akopova). Otrajā vietā Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmas īstenošanas vietas Preiļi audzēknis Jānis Zimelis (skolotāja Ināra Liepiņa). Trešajā vietā Baiba Melne no Austrumlatgales profesionālās vidusskolas mācību vietas Rēzekne (skolotājas Antonija Tutina un Livija Viļuma). Savukārt pateicības par piedalīšanos konkursā tika pasniegtas Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmas īstenošanas vietas Višķi audzēknim Gintam Butkus (pedagoģes Anita Lāčauniece un Inese Livmane),

● Edgars Bērziņš no Daugavpils konkursā tika atzīts par labāko jauno pavāru reģionā. Ar uzvaru viņu apsveica arī Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāve Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības departamenta direktora vietniece profesionālās un pieaugušo izglītības jautājumos Ina Vārna.

kā arī Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmas īstenošanas vietas Dagda audzēknei Maritai Skorodihinai (skolotāja Aina Jakovele). Skatītāju simpātiju balva tika pasniegta preiļietim Jānim Zimelim.

Konkursa noslēgumā Latvijas Viesnicu un restorānu asociācijas izpilddirektore Santa Graikste atzina, ka jauno pavāru rezultāti ar katru gadu uzlabojas, profesionālais līmenis aug. Kā īpaši pozitīvu iezīmi viņa minēja ēdienu paga-

tavošanas kvalitāti. Šogad pārsteidzoši bijis tas, ka jaunie pavāri prot strādāt ar karameli, marcipānu, šokolādi, apliciņot, ka ir īsti «desertu pavāri». Vēlot veiksmi zināšanu tālākā apguvē, S.Graikste atgādināja, ka profesionālam darbiniekam nebūs jāsūkstās par bezdarbu. Tā pagājušā gada pavāru konkursa uzvarētājs daugavpilietis Arturs Linkevičs šogad jau strādā vienā no labākajiem Rīgas restorāniem.

L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

Latgales keramika pastāv un pastāvēs, mainoties laikam līdzīgi

● Konferencē «Latgales keramikas kolekcija Jasmuižā» piedalījās daudz interesentu. Foto: A.Šņepsts

U konferenci «Latgales keramika. Tradīcijas un pār­mantojamība», ko ar Latvijas Kultūrkapitāla fonda atbalstu rīkoja Raiņa muzejs «Jasmuiža» un Valsts aģentūra «Memoriālo muzeju apvienība», Preiļu novada Aizkalnes tautas namā pulcējās keramiķi no Daugavpils, Rēzeknes, Krāslavas, Preiļiem un citām vietām, muzeju darbinieki, mākslinieku organizāciju pārstāvji un citi ieinteresētie. Diemžēl sakarā ar to, ka muzejs «Jasmuiža» nonācis visai bēdīgā situācijā, jo vienai no ēkām sagrūvusi siena, savukārt bagātīgā keramikas kolekcija no tās pārvietota uz citu ēku, kā rezultātā aizņemtas telpas, pašā muzejā konferences dalībnieku uzņemšanai nebija vietas.

Konferences ievadajā apsveikuma vārdus klātesošajiem teica Valsts aģentūras «Memoriālo muzeju apvienība» direktore Rita Meinerte un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Rita Meinerte uzsvēra, ka ir ļoti skaisti, ja muzeja vasaras sezonas noslēgumu var iezīmēt ar tik nopietnu notikumu kā konferenci, kura pie tam ir veltīta Latgales keramikai, kas jau vairāk kā 40 gadus ir «kopā ar Raini Jasmuižā». Konferences dalībniekiem drastisku dziesmu par podniekiem, bet vēlāk — arī nerātņu apdziedāšanos — veltīja Aizkalnes sieviešu ansamblis. Ar pirmo priekšlasījumu «Latgales keramikas kolekcija Jasmuižā» uzstājās Raiņa un Aspazijas muzeja vadītājas vietniece Solvita Brūvere.

Keramika mūsu apziņā kā tautas mākslas sastāvdaļa visvairāk saistās ar Latgales podnieku darinājumiem 19. un 20. gadsimtā. Šogad tiek atzīmētas arī vairāku Latgales keramiķu — vecmeistaru jubilejas. Novembrī svinama Antona Ušpeļa — seniora — 100 gadu jubileja, 85 gadi kopš dzimšanas šogad atzīmējami Antonam Šmulānam un Vaclavam Zagorskim, uzsvēra Solvita Brūvere.

Saisināti no Solvitas Brūveres priekšlasījuma

Jasmuižas muzeja keramikas kolekcijas pirmssākumi datējami ar 1969. gadu, un pašlaik šī kolekcija ir Valsts aģentūras «Rakstniecības un mūzikas muzejs» krājumu sastāvdaļa, kā rezultātā Jasmuižas muzejs šo kolekciju deponē.

Latgales keramikas ekspozīcijas veidošana uzsākta neilgi pēc Jasmuižas muzeja atvēršanas 1964. gadā, un 1969.

gadā ticis organizēts brauciens — ekspedīcija — pie Silajāņu keramiķiem. Šis notikums arī uzskatāms par Latgales keramikas kolekcijas pirmssākumu. 1971. gadā muzeja galvenajā ēkā tika sarīkota keramikas izstāde ar aptuveni 160 priekšmetiem, savukārt pēc gada atjaunotajā muižas zirgu stalli tika atklāta Latgales keramikas ekspozīcija, goda vietu ierādot diviem keramikas vecmeistariem — Andrejam Paulānam un Polikarpam Vilcānam. Diemžēl, pagājuši tikai 40 gadi, un šī skaistā ēka ar lielisko izstāžu zāli ir sabrukusi. Viena pati neesmu spējusi šo procesu aizkavēt, un pašlaik muzejs atrodas krustcelēs, kad izšķiras tā tālāka pastāvēšana, teica Solvita Brūvere. Atliek cerēt, ka tiks pieņemti tam labvēlīgi lēmumi, un Jasmuižā turpinās pastāvēt gan Raiņa muzejs, gan keramikas ekspozīcija.

Pašlaik Jasmuižas muzeja keramikas kolekcijā ir 1765 priekšmeti, kas izgatavoti 20. un 21. gadsimtā. Starp tiem arī vairāki senāki darbi, kuru autori un tapšanas laiks nav zināms. Kolekcijā pārstāvēti 130 autori. Māla izstrādājumi ir gan dāvināti, gan iegūti ekspedīciju laikā, bet daļa iepirkta par muzeja budžeta līdzekļiem. Apjomīgākais pirkums kolekcijas papildināšanai ir Jāņa Žugova kolekcijas iepirkums 2008. gadā, kā rezultātā krājumā nonāca 495 priekšmeti. Savukārt viens no nozīmīgākajiem dāvinājumiem ir dramaturga Gunāra Priedes 2000. gadā dāvinātā privātkolekcija ar Antona Šmulāna darinātiem 46 velniņiem. 1999. gadā krājumu papildināja 16 autoru dāvinātie māla izstrādājumi, kuri tika apdedzināti Andreja Paulāna atjaunotajā ceplī Jasmuižā. Muzejam uzdāvināti arī 2003. gadā šajā ceplī apdedzinātie māla priekšmeti. 2005. gadā keramiķa Polikarpa Vilcāna dzimtas pārstāvji muzejam uzdāvināja vairākus šī vecmeistara darbus. Pedējā desmitgadē muzeja ekspozīcijai savus darbus dāvinājuši daudzi Latgales keramiķi.

Kolekcijas veidošanās intensitāte dažādos laika periodos bijusi atšķirīga. Piemēram, pagājušā gadsimta 60. — 70. gados tā papildinājās vairāk. Kolekcijā nonāca arī 154 Andreja Paulāna darināti puķupodi, ko uz Jasmuižu kopā ar vecmeistara cepli pārveda 1974. gadā. Krājuma papildināšanai organizētas vairākas ekspedīcijas, kad kopā ar mākslas zinātnieku Jāni Pujātu apbraukāti Latgales keramiķi. Salīdzinoši mazāk jaunu priekšmetu muzeja ekspozīcijā nonāca pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados, — galvenokārt no muzejā notikušajām izstādēm, kad autori dāvinājuši savus darbus. Bet 21. gadsimta pirmajā desmitgadē kolekcija atkal ievērojami papildināta. 2002. gadā organizēta pedējā ekspedīcija pa Latga-

les podnieku ceļiem, kad iegūti māla izstrādājumi Silajāņu, Balvu, Ludzas apkārtnē.

Visplašāk keramikas kolekcijā pārstāvēti Silajāņu vecmeistaru — Andreja Paulāna, Polikarpa Vilcāna, Polikarpa Čerņavskā, Ušpeļu dzimtas darbi. Kolekcija pārsvārā sastāv no saimniecības trauku grupas, kā arī no dekoratīvās keramikas. Kaut arī laika gaitā vērojami jauni formu meklējumi, tomēr lielākoties kolekcijas darbos redzams, ka meistari bijuši uzticīgi tradicionālajām keramikas formām un rotājumiem. Daļa no kolekcijas skatāma pastāvīgā ekspozīcijā, bet vairums atrodas muzeja krājumu telpās un apmeklētājiem nav pieejams. Taču visi darbi ir nofotografēti, aprakstīti un digitālā veidā apkļojami Preiļu galvenās bibliotēkas novadpētniecības datu bāzes katalogā.

Ar referātu «Ekspedīcija pa Latgales keramikas ceļiem» uzstājās Raiņa un Aspazijas muzeja izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Gaida Jablovskā. Keramiķis, Tautas lietišķās mākslas studijas «Rēzeknes aprīņka podnieki» vadītājs Andris Ušpelis runāja par tēmu «Ušpeļu dzimtas keramiķi — paaudžu mantojums». Ušpeļi uz konferenci bija atveduši arī izstādi ar fotogrāfijām par dzimtas keramiķiem, kā arī vairākus darbus no māla. Mākslinieks, pētnieks Imants Klīdzējs iepazīstināja ar pētījumu «Podniecības tipoloģiskie aspekti 20. gadsimtā», Latvijas Universitātes profesore, Saeimas deputāte Janīna Kursīte uzstājās ar referātu «Latgales keramikas fenomēns». Tautas lietišķās mākslas studijas «Latgale» dalībnieks, keramiķis Valēntins Petjko runāja par Latgales keramikas tradīcijām Daugavpilī. Māksliniece, Daugavpils Universitātes mākslu katedras docente Mairita Folkmane iepazīstināja ar priekšlasījumu «Latgales keramika kā izpētes tēma Daugavpils Universitātes studentu darbos». Māksliniece, kultūras menedžere, Daugavpils Māla mākslas centra projektu vadītāja, biedrības «Baltic raku» priekšsēdētāja Ilona Šauša stāstīja par rūdīto keramiku un tās attīstības iespējām.

Konference noslēdzās ar diskusiju par Latgales keramiku, ko vadīja keramiķis Antons Ušpelis. Diskusijā visvairāk jautājumu bija par rūdīto keramiku, kas no tradicionālās, līdz šim ierastās, keramikas atšķiras ar to, ka netiek izmantota glazūra, un māla izstrādājumi top pēc savādākas tehnoloģijas. Latgales keramika pastāv un pastāvēs vēl ilgu gadus, bet arī keramiķiem jāmainās laikiem līdzīgi, jāseko mūsdienu pieprasījumam, jāapmāca jaunie keramiķi, kas būs darba turpinātāji, — tāds bija konferences dalībnieku atzinums.

L.Rancāne

Dārdzības dēļ ziemu nevar atļauties

Gads pamazām iegriežas finiša taisnē un lēnām tuvojas savam nobeigumam. Iepriekšējā nedēļā daudzviet Latvijā, īpaši Vidzemē, sevi jau pieteica ziema — ar biezu sniega segu, kas vismaz pagaidām negrasās nokust. Sens tautas ticējums vēsta, — kurā nedēļas dienā pirmais sniegš uzkrīt, tik reizes līdz istai zimai sniegš vēlreiz snigs un nokusis. Preiļu pusē pirmais sniegš parādījās pagājušajā piektdienā, un tagad jau gandrīz nozudis, bet vai tas patiešām uzsnigs no jauna un nokusis vēl vismaz piecas reizes, atliek vien minēt. Sinoptiķi gan novembri sola bez stipriem saliem, peļēcīgu un dubļainu. Lai vai cik mirdzošs ir sniega baltums, šķiet, lielākajai un praktiski domājošo ļaužu daļai pie sirds tomēr tuvēka ziema ar nelielu salu un paplānu sniega segēniti.

Kāpēc vairums Latvijas iedzīvotāju pedējā laikā ziemu uzskata gandrīz vai par savu personīgo ienaidnieku? Tāpēc, ka ziema ir dārgs priekš, ko dārdzības dēļ nevar atļauties. Aukstie mēneši nāk ar bargiem apkures rēķiniem, un maksa par siltumu ik gadus sāpīgi ietekmē ģimeņu budžetus.

Eiropā ir maz tādu valstu, kas atrodas tik tālu ziemeļos. Latvija nevar sevi salīdzināt nedz ar bagāto Norvēģiju, kurai ir pašai savi dabas resursi kurināmā nodrošināšanai, nedz ar pārtikušajām ziemeļzemēm Somiju vai Zviedriju. Latvija jau ģeogrāfiski atrodas Ziemeļeiropā, tikai diemžēl tās iedzīvotājiem nav «pa kabatai» dzīvot ziemeļos. Telpu apkure aukstajā gadalaikā izmaksā dārgi gan uzņēmējiem, gan valsts vai pašvaldības iestādēm, gan māsasaimniecībām. Ražošanas izmaksu ziņā, ieskaitot apkuri, nekad neviens Latvijas komersants, piemēram, mēbeļu ražotājs vai kartupeļu audzētājs, nevarēs līdzināties tādām pašām uzņēmējām Viduseiropā un Dienvideiropā. Diemžēl no šāda viedokļa, no aukstās Latvijas viedokļa, nekad neviens mūsu valdības virs nav pacienties Eiropā panākt labvēlīgāku attieksmi pret mūsu valsti.

Tikpat cietsirdīgi un nežēlīgi valdība izturas pret saviem iedzīvotājiem, kuri, jo gads, jo vairāk, sagumst zem savas parādu nastas par apkuri. Arī vakardien, 1. novembrī notikušajā Saeimas sēdē tika noraidīts priekšlikums, ko bija iesniegusi opozīcija, samazināt pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmi apkurei. Ar priekšlikumu samazināt PVN likmi apkurei no pašreizējiem 12 procentiem līdz 5 procentiem Saeimā bija griezusies Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS). Valsti iedzīvotāju parādi par siltumu šīs apkures sezonas sākumā pārsniedza jau 20 miljonus latu, taču tiek prognozēts, ka gaidāmajā apkures sezonā būs rekordaugsti rēķini.

Vakardien pirms Saeimas sēdes pie parlamenta ēkas vairāki simti cilvēku piedalījās piketā par PVN samazināšanu apkurei, taču, kā jau tas Latvijā pieņemts, tautas kalpi piketētājiem vienaldzīgi aizgāja garām. Plakāti rādīja, no kurienes piketētāji ieradusies, un tiem bija uzraksti «Rīga», «Liepāja», «Rēzekne» un citi. Arī Preiļi bija pārstāvēti, un preilēniete aģentūrai BNS uz jautājumu, kāpēc viņa ieradusies Rīgā, atbildēja, ka «slodze par apkuri ir nepanesama un ar katru dienu aug». Zem šiem vārdiem var parakstīties desmitiem tūkstošu Latvijas iedzīvotāju un arī uzņēmēju.

Maksājumi par apkuri sāpīgi ietekmē gan ģimenes ar bērniem, gan pensionārus, gan strādājošos ar zemiem ienākumiem. Tikai labklājības ministrei šķiet, ka tas nav iespējams, ka tā nemēdz būt, ka cilvēki saņem minimālo algu — 200 latus «uz papīra», jo, viņasprāt, to papildinot «aplūkšņu alga». Diemžēl ir milzums profesiju, kurās galvenokārt nodarbinātas sievietes, un kur lielāks atalgojums par minimālajiem 200 latiem nav paredzēts. Apkures rēķini grūž šos cilvēkus nabadzības postā.

Ar maksājumiem grūti tikt galā arī pensionāriem. Tajā pašā 1. novembra sēdē Saeima kārtējo reizi noraidīja ieceri jau 2013. gadā atsākt pensiju indeksāciju, ko bija ierosinājusi opozīcijā esošā apvienība «Saskaņas centrs». Pensiju indeksācija tika apturēta 2009. gadā, taču pa šiem gadiem ievērojami cēlušās cenas, radot inflāciju. Līdz ar to realitātē pensijas ir samazinājušās.

«De facto»: no Preiļu slimnīcas pazūd 160 000 latu

Preiļu slimnīca nupat atklājusi, ka no tās kontiem pazudusi ievērojama naudas summa — vismaz 160 tūkstoši latu, bet nav izslēgts, ka tā var pieaugt pat līdz 200 tūkstošiem. Turklāt neviena no nebija pamanijs vairāku gadu garumā, svētdienas (28. oktobra, red.) vakarā ziņoja Latvijas Televīzijas raidījums «De facto». Pašlaik ir sākusis kriminālprocess par piesavināšanos lielā apmērā un aizdomās tiek turēta viena persona. Šajā gadījumā visas aizdomas krīt uz nu jau bijušo slimnīcas galveno grāmatvedi Elizabeti Sparāni. Viņa dažas dienas pēc nozieguma nākšanas gaismā un kriminālprocesa sākšanas no darba slimnīcā atbrīvota.

Pēc slimnīcas valdes priekšsēdētāja Jāņa Anspoka teiktā raidījumam «De facto», slimnīcas nauda gadu garumā pa it kā nelielām summām esot skaitīta uz Sparānei piederošo zemnieku saimniecību «Kumelītes»: Sparāne naudas pazūšanu no slimnīcas «De facto» apstiprina, sakot, «varbūt, ka tā arī bija». Tomēr par to, uz kādiem kontiem nauda skaitīta, viņa runāt nevēlas.

Anspoks uzsvēra, ka tieši viņš atklājis

piesavināšanos, tiesa gan — gluži nē-jauši.

«Diemžēl vadītājam šī informācija netiek pasniegta, ja pats neinteresējas, un arī vadītājs nevar visu zināt sīkumos, tad, attiecīgi veicot dažas manipulācijas datorā, nauda tiek pārskaitīta arī uz vienu otru citu kontu. Nejausi to atklāju. Tad arī uzreiz (4. jūnijā, red.) lietu nodevu policijai, kas ar to nodarbojas,» viņš paudis.

Ne līdz galam atbildēts paliek cits jautājums — ja slimnīcas vadība neredzēja

pārskaitījumus, kādēļ tā nepamanīja, ka naudas ir mazāk. Nauda ņemta pa dažiem tūkstošiem daudzos piegājienu, domājams — teju desmit gadu garumā. To nav pamanijuši arī auditori, kas ik gadu pārbauda slimnīcu. Uzņēmuma vadītājs uzskata — ja slimnīcas budžets ir aptuveni pusotrs miljons latu gadā, tad pamanīt padesmit tūkstošus, kas ik gadu pazūd, nemaz neesot tik vienkārši, norādīja «De facto».

Preiļu slimnīca pieder apkārtejmā pašvaldībām, no kurām lielākie daļu turētāji ir Preiļu, Līvānu un Riebiņu novadi. Pazudusi nauda ir krietni vairāk nekā, piemēram, tā, ko šobrīd Preiļu slimnīca prasījusi dalībniekiem, lai atjaunotu un uzturētu dzemdību nodaļu. Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns ir sarūgtināts par notikumu, jo «pie tās nabadzības, kas ir, tā summa ir ļoti ievērojama.» Savukārt Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods uzskata, ka «vadītājam ir jāredz un jājūt katra kapeika. Nu kā to varēja nepamanīt!»

Slimnīcas lielākie īpašnieki — Preiļu novada dome — iestādes valdes atbildību

pagaidām negrasās vērtēt un uzsvēra, ka gaida izmeklēšanas rezultātus no policijas. Turklāt laikam jau jāņem vērā arī fakts, ka slimnīcas valdes priekšsēdētājs vienlaikus ir Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks.

«Jums patīk sensācijas. Es zinu vēl vismaz sešas iestādes, kurās tā ir darīts. Un manas iestādes grāmatvedis nav bijis nekāds ģēnijs, nedarija to vienīgais, daudz kur tā ir darīts. Es neaizstāvu savu darbinieku, bet esošā norēķinu sistēma ir komplicēta un ja tās instrukcijas... pat bankas pietiekami labi neizstāsta — iestāžu vadītājs to vienkārši nezina,» raidījumam teica Anspoks.

Atklājot slimnīcā notikušo, Anspoks ne tikai informējis pašvaldības, bet arī pieteicies uz vizīti ministrijās, jo uzskata, ka līdzīgu notikumu Latvijā ir tik daudz, ka nepieciešamas izmaiņas likumdošanā.

Veselības ministrija uz «De facto» jautājumiem par Preiļu slimnīcā piešķirtā valsts finansējuma uzraudzību līdz piektdienas vakaram (sīžets bija ēterā svētdien, red.) neatbildēja.

VIDEDOKĻI

Nepatikami, bet vispirms jātiek skaidrībā

Preiļu novada domes priekšsēdētājs ALDIS ADAMOVIČS:

— Raidījumā «De facto» diemžēl neizskanēja Preiļu novada domes viedoklis par notikumu.

Hronoloģija ir sekojoša. Jūnijā SIA «Preiļu slimnīca» galvenās grāmatvedes atvaļinājuma laikā tika konstatētas neatbilstības naudas pārskaitījumos. Valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks griezās ar iesniegumu policijā. 18. jūnijā saņemta atbilde no Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes par kriminālprocesa uzsākšanu. Jūlijā par notikumu tika informēti visi SIA «Preiļu slimnīca» kapitāldaļu turētāji. Visi bija lietas kursā.

Tā kā notiek izmeklēšana, policija pašlaik sikāku informāciju par procesa virzību nesniedz. Ir skaidrs vienīgi tas, ka tiek «celti augšā» dokumenti vairāk nekā desmit gadu garumā. Lieta ir apjomīga, tiek prasītas izdrukas no bankām un tā tālāk.

Notikušais līcis saprast, ka, ja

uzņēmuma vadītājs pats nesēž pie datora un neievada pavadzīmes ar attiecīgo kontu un tā tālāk, tad negodīgs grāmatvedis situāciju var izmantot. Problēma ir arī tur, ka šādos salīdzinoši nelielos uzņēmumos, kāds ir SIA «Preiļu slimnīca», ir tikai viens vai divi grāmatveži, nav ekonomista. Tāpēc galvenais grāmatvedis, kā tas bija konkrētajā gadījumā, pats visu dara. Nauda ienāk no valsts, ienāk pacientu maksājumi, nauda par sniegtajiem pakalpojumiem. Grāmatvedis visu saliek pa kodiem, nokontē, veic pārskaitījumus un galu galā gada beigās sastāda bilanci. Dokumentos, ko konkrētajā Preiļu slimnīcas gadījumā redzēja uzņēmuma vadītājs, galvenajai grāmatvedei piederošā zemnieku saimniecība «Kumelītes» nemaz neparādījās. Izdarot dokumentu viltošanu, figurēja pavisam citi firmu nosaukumi. Saimniecības nosaukums atklājās reālajās bankas izdrukās.

Pašlaik nevaru spriest par to, kāda ir valdes priekšsēdētāja un pārējo valdes locekļu iespējamā vaina notikušajā. To varēs vērtēt pēc izmeklēšanas. Bet gribu kon-

kretizēt, ka naudas piesavināšanās notikusi vairāku SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāju darbības laikā. Izskatās, ka lielākās naudas summas pazudušas līdz 2009. gadam.

Gribu uzsvērt, ka televīzijā un presē minētais — 100, 160 vai 200 tūkstoši latu — ir paņemts no zila gaisa. Izmeklēšana turpinās, un tikai pēc tam būs zināma galīgā summa.

Nekādas nesakrītības nepamanīja arī auditori. Gribu teikt, ka pašlaik auditi tiek veikti stipri virspusēji. Pašvaldības un uzņēmumi maksā bargu naudu, bet viņi jau tikai salīdzina grāmatvedības gala bilanci ar kādiem iespējamiem riskiem. Konkrēta iedziļināšanās nenotiek.

Ceru, ka tomēr tiksims skaidrībā ar notikumu.

Žēl, ka Preiļi neizmantoja labās iespējas

Līvānu novada domes priekšsēdētājs ANDRIS VAIVODS:

— To, kas pašlaik notiek ar Preiļu slimnīcu, es jau progno-

zēju. Savulaik, kad veicu Latgales plānošanas reģiona vadītāja pienākumus, tika panākts, ka Preiļu slimnīcai ir reģionālas slimnīcas statuss. Tādai mazai slimnīcai tā bija liela pretimnākšana.

Kas uzņēmumā notiek pašlaik? Viss iet uz leju. Bet varēja būt daudz savādāk, tikai vajadzēja cīnīties — braukt pie valdības, iet uz ministrijām. Rikoties tā, kā rikojāmies mēs, aizstāvēt un pierādīt Līvānu slimnīcas nepieciešamību.

Cik saprotu, nauda sāka just jau ap 2008. gadu. Situācijā, kad uzņēmumam ir parādi, kad jāskaita katrs santīms, grāmatvedes pretlikumīgā rīcība bija jāpamana. Var nepamanīt 10 latus, bet tūkstoši — noteikti. Citādi sanāk, ka no valdes priekšsēdētāja puses tā ir vienkārši baigā bezatbildība un pilnīgs kontroles trūkums.

Kā lai šādā situācijā es saviem deputātiem izskaidroju un pārliecinu, ka nepieciešams piešķirt prasītos papildus līdzekļus Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļas remontam?

Protams, man ir ļoti žēl, ka Preiļu slimnīca nonākusi tik ne-

smukā situācijā. Bet vairāk žēl, ka netika izmantotas sākotnējās labās iespējas pastāvēt un attīstīties kā spēcīgai lokālai slimnīcai.

Viennozīmīgi — kontrole ir stingrāka

SIA «Preiļu slimnīca» valdes loceklis, Preiļu novada domes jurists ALDIS DŽERINŠ:

— Pirmkārt, pozitīvi, ka ne-likumības tika atklātas un tagad viss rit likumā noteiktajā kārtībā. Otrkārt, valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks ir bijis attiecīgajās institūcijās un runājis par šo problēmu, kas var notikt arī citur, gan ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, gan Veselības ministrijas, gan Valsts kontroles un citiem speciālistiem. Cik zinu, pieteikta vizīte Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā. Problēmas risinājumā ir jāpanāk, lai tiktu veikta stingrāka kontrole, lai būtu arī otra persona, kas visu pārbauda. Treškārt, uz vakanto SIA «Preiļu slimnīca» galvenā grāmatveža amatu notika konkurss. Viennozīmīgi, kontrole pašlaik ir stingrāka.

DOMES SĒDES LĒMUMI

25. oktobrī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde.

Izskata iesniegumus un piešķir līdzekļus

✓ Deputāti izskatīja biedrības «PAKAC» iesniegumu, kurā bija izteikts lūgums piešķirt finansējumu. Nolemts lūgumu atbalstīt un piešķirt biedrībai «PAKAC» 180 latus vasaras sezonas noslēguma brīvkoncertiem ar grupu «MOMEND» un «P.N.D.» uzstāšanās.

✓ Novada domes budžeta sadaļā «Neparedzēti izdevumi» rasti līdzekļi 900 latu apmērā, ko domnieki piešķir Preiļu 2. vidusskolas kosmētiskā remonta veikšanai skolas trauku mazgātavas telpās.

Kosmētiskais remonts nepieciešams nekavējoties, iesniegumā domei uzsvēra skolas direktors Oļegs Hļebņikovs, jo mācību gada sākumā Pārtikas un veterinārā dienesta Dienvidlatgales pārvaldes speciālisti veikuši pārbaudi un par neatbilstībām trauku mazgātavas telpās sastādījuši protokolu.

✓ Ar 100 latiem pašvaldība atbalstījusi

slāvu dziesmu festivāla un koncerta «Mūsu liktenis ir tāds: sajūsmā uz pasauli skatīties» organizēšanu sakarā ar slāvu biedrības «Raduga» piecu gadu jubileju.

✓ No budžeta sadaļas «Pārējā sociālā nodrošināšana» līdzekļi 600 latu apmērā piešķirti, izskatot Latgales Kultūras centra izdevniecības valdes priekšsēdētāja Jāņa Elkšņa iesniegumu. Finansējums nepieciešams novadnieka, profesora Pētera Zeiles jaunās grāmatas «Latgales periodika (1862 — 2012). Vēsturisks apskats» izdošanas darbiem.

✓ Pamatojoties uz izsniegto tehniskās apsekošanas atzinumu par Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zāles konstrukciju stāvokli un, izskatot šī gada 27. septembra liguma projektu ar akciju sabiedrību «Komunālprojekts» par tehniskās shēmas izstrādāšanu sporta zāles gala sienu stiprināšanai, deputāti lēma, ka kavēšanās šajā gadījumā nav pieļaujama. Tāpēc nepieciešams piešķirt 471,90 latus tehniskās shēmas izstrādei. Līdzekļi paredzēti no budžeta sadaļas «Teritorijas attīstība un mājokļu apsaimniekošana».

Auto nodeva bezatlīdzības lietošanā

Beidzot rasts risinājums, kā rikoties ar pašvaldības īpašumā esošo automašīnu VW Sharan (ražota 1996. gadā). Šo auto nav izdevies pārdot izsolē, lai gan bija pie-teikušies divi pretendenti. Nolemts transportlīdzekli noņemt no uzskaites un nodot bezatlīdzības lietošanā novada bērnu un jauniešu centra tehniskās jaunrades pulciņam. Kā sēdē uzsvēra centra direktore Aija Caune, tas būs ļoti noderīgi puīšiem, kas aizrautīgi darbojas tehnikas jomā. Skolēnu interese arvien pieaug, piemēram, pagājušajā mācību gadā pulciņā darbojās 12 zēni, bet šogad jau 25.

Izstrādās nolikumu par pašvaldības galvojumu piešķiršanu

Novada domē ar iesniegumu par pašvaldības galvojumu studiju un studējošā kreditam bija vērsies kāds jauniešis no Aiz-

kāles pagasta. Domnieku lēmums bija atteikt galvojumu, tomēr lēmuma nākamais punkts paredz uzdot juridiskajai daļai līdz 2013. gada 1. janvārim izstrādāt nolikumu par pašvaldības galvojumu studiju kreditiem piešķiršanas kārtību.

Veiktas izmaiņas pašvaldības pamatbudžetā

Domes deputāti apstiprināja grozījumus saistošajos noteikumos «Par Preiļu novada 2012. gada pamatbudžetu». Ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 7466 latiem. Ieņēmumi palielināti sakarā ar saņemto finansējumu Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas projektam «EgoPrise» 4514 latu apmērā un finansējumu Preiļu Valsts ģimnāzijas projektam COMENIUS 2952 latu apmērā. Attiecīgi sadalīti arī izdevumi: izglītībai — 2952 lati, vispārējiem valdības dienestiem — 4514 lati.

Sagatavots pēc novada domes sēdes materiāliem

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Noteikts skolu reitings

Ši gada Draudzīgā aicinājuma fonda izveidotajā skolu reitingā labāko skolu skaitā ierindojušās arī vietējo novadu skolas. Skolu reitinga mērķis ir celt Latvijas skolās izglītības līmeni, radot starp skolām veselīgu konkurenci un ļaujot sabiedrībai uzzināt, kura skola kādā kategorijā sasniegusi visvairāk. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad Draudzīgā aicinājuma skolu reitingā ir ieviestas izmaiņas. Reitinga algoritms, kas balstīts uz centralizēto eksāmenu rezultātiem, ir daudz objektīvāks un precīzāks, nekā līdzšinējais.

Balvas par augstāko novērtējumu skolu reitingā tiek pasniegtas desmit kategorijās: priekšmetu kategorijās (latviešu valodā, matemātikā, angļu valodā, dabas zinībās un vēsturē), skolu kategorijās (specializētajām skolām, lauku vidusskolām, pilsētu vidusskolām un ģimnāzijām), īpašajā izaugsmes kategorijā. Tajā tiek vērtēti arī iepriekšējo gadu rezultāti un noteikts, kuras skolas reitingā kāpušas visvairāk.

Kopvērtējumā specializēto skolu grupā par labāko vakara vidusskolu valsti jau otro gadu pēc kārtas atzīta **Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskola. Aglonas vidusskola** ierindojušies šajā vietā lauku vidusskolu grupā. Savukārt par matemātikas centralizētā eksāmena rezultātiem pilsētu ģimnāziju grupā par labāko valsti atzīta **Preiļu Valsts ģimnāzija**.

Draudzīgā aicinājuma balvu ieguvēji 29. oktobrī tika aicināti uz Rīgu, kur viņiem tika pasniegtas tradicionālās balvas — Pūce, Stikla kalns, kā arī diplomi. Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolas direktore Ilze Vanaga «Novadniekam» pauda gandarījumu, ka Pūce uz skolu «atlidojusi» jau otro gadu pēc kārtas, un pamazām veidojas Pūču «ģimenīte». Mācību iestādes audzēkņi labus rezultātus guvuši latviešu valodas, matemātikas un krievu valodas kā svešvalodas eksāmenos, zināšanas novērtētas ar B, C, D un E līmeni, nav bijis neviena zemāka vērtējuma. Saņemt

● Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolas direktore Ilze Vanaga un vietniece Anna Ģeģere ar Draudzīgā aicinājuma balvu — Pūci — Latvijas Nacionālajā operā.

Pūci uz Rīgu devās skolas direktore Ilze Vanaga un vietniece Anna Ģeģere. Aglonas vidusskolu balvu pasniegšanas ceremonijā pārstāvēja mācību iestādes direktore Lidija Šatilova un vairāki pedagogi. Skolas veikums novērtēts ar diplomu.

No Preiļu Valsts ģimnāzijas pēc apbalvojuma par labāko rezultātu matemātikas centralizētajā eksāmenā pilsētu ģimnāziju grupā uz Rīgu devās skolas direktore Līgita Pauniņa, direktors vietniece izglītības darbā Ineta Ivanova,

pedagoģes Mārīte Lisova un Valentīna Pastare.

Svinīgajā pasākumā, kas notika Latvijas Nacionālajā Operā, piedalījušies arī eksprezidenti Guntis Ulmanis un Valdis Zatlers, nolasījis pašreizējā Valsts prezidenta Andra Bērziņa apsveikums. Tāpat uz tikšanos ar pedagogiem ieradušies vairāki bijušie izglītības un zinātnes ministri. Apbalvošanas ceremoniju papildināja operdziedoņu un pūtēju orķestra uzstāšanās.

L.Rancāne

Gardumi Līgatnes iemītniekiem

Pēc Vārkavas vidusskolas 12. klases skolēnu un audzinātāja Staņislava Stankeviča iniciatīvas oktobrī skolā norisinājās akcija «Sagādāsim Līgatnes dabas taku iemītniekiem gardumus». Tās mērķis bija savākt ziles Vislatvijas ozolziļu talkas ietvaros. Akcijas beigās aktīvākie skolēni kā balvu saņēma ekskursiju uz Līgatnē notiekošo Vislatvijas ozolziļu talkas noslēguma pasākumu, izstāigājot Līgatnes dabas takas un apmeklējot slepeno padomju laika bunkuru. Skolēni dzīvniekiem aizveda ne tikai ziles, bet arī kartupeļus, kāpostus, burkānus un ābolus.

Turp braucot, cerējām aplūkot Vidzemi rudenī, bet izrādījās, ka no rudens nav ne miņas, jo visu klāja pāris desmitus centimetrus bieza sniega kārtā. Tomēr tas visu padarīja vēl labāku, un diena tika pavadīta, priecājoties un apbrīnojot ziemeņu.

Skolēni un skolotāji ar aizrautību staigāja pa dabas takām, cītīgi meklējot un pētīt to iemītniekus. Visdraudzīgākās bija meža cūkas, kuras nāca pavisam tuvu, bet vislielāko sajūsmu izraisīja skaistie lūši. Uzskāpām arī augstajā skatu tornī, no kura pavērsās burvīga ainava. Neņemot vērā, ka bijām nosaluši un noguruši, visi kļuva skumīgi, kad pa-

● Vārkavas vidusskolas skolēni apspriež Līgatnē pavadītās dienas iespaidus.

staiga beidzās. Taču garastāvoklis uzlabojās pēc talkas organizatoru sarūpētās karstās zupaņas un tējas.

Pēc tam apmeklējām bunkuru. Ar interesi klausījāmies gides stāstītājā un centāmies neatpalikt, jo daudzajos gaitenīšos būtu viegli apmaldīties.

Skolēniem, iekāpjot autobusā, sarunas kūsāt kūsāja, bet pēc pāris kilomet-

riem lielākā daļa pēc nogurdinošās un aizraujošās dienas jau saldi gulēja. Taču nogurums pārgāja, kad ieradāmies restorānā Jēkabpili, kur varēja izmantot pasākuma organizētāju piedāvātos atlaižu kuponus.

S.Ziemele,
Vārkavas vidusskolas
12. klases skolniece

Nākamgad izmaiņas pārbaudes darbos, svešvalodu apguvē un stundu plānos

Plānots, ka no 2013./2014. mācību gada, beidzot 3. un 6. klasi, bērniem vairs nebūs jākārto valsts pārbaudes darbi, bet viņu iegūtās zināšanas un prasmes novērtēs ar valsts diagnosticējošo darbu palīdzību. Šāds pārbaudes veids ir bērniem draudzīgāks, savukārt pedagogiem sniedz iespēju padziļināti izpētīt bērna sasniegumus, informē Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departaments.

Izglītības un zinātnes ministrija ir izstrādājusi noteikumu projektu «Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu, pamatzglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatzglītības programmu paraugiem». Jaunie noteikumi izstrādāti saskaņā ar veiktajiem grozījumiem Izglītības likumā, kas nosaka, ka Ministru kabinetā (MK) apstiprinot noteikumus par valsts pamatzglītības un pamatzglītības mācību priekšmetu standartiem, jāpievieno arī šo standartu prasībām atbilstošus izglītības programmu paraugus.

Noteikumos netiek grozīts pamatzglītības mācību priekšmetu standartu saturs, bet ir ietverti vēl vairāki jauninājumi.

Tā, izmaiņas skars mācību priekšmetu un mācību stundu plānus. Tajos turpmāk nebūs norādīts konkrēts nedēļā īstenojamo stundu skaits mācību priekšmetā, bet gan minimālais stundu skaits. Tādējādi tiek stiprināta skolu autonomija, jo pati izglītības iestāde varēs izlemt, kā papildināms mācību stundu skaits, nepārsniedzot mācību stundu slodzi nedēļā.

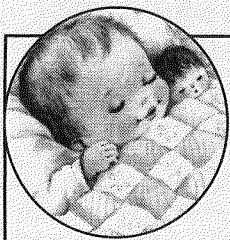
Noteikumu projekts arī paredz, ka no 2014./2015. mācību gada pirmo svešvalodu bērni sāks apgūt no 1. klases. Šobrīd svešvalodu apguve valsts pamatzglītības standartā noteikta no 3. klases.

Atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijai, izglītības ieguves formām un izglītības programmu īpašajiem veidiem, noteikumu projektam ir pievienoti humanitārā un sociālā virziena, matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena, profesionāli orientētā virziena programmām pamatzglītības ieguvei klātienē, vakara (maiņu) un neklātienē formā pamatzglītības programmu paraugi. Pievienoti arī pedagogiskās korekcijas izglītības programmas, sociālās korekcijas izglītības programmas un speciālās izglītības programmu paraugi. Vispārējās izglītības iestādes klasē var integrēt (iekļaut) izglītojamos ar redzes traucējumiem, dzirdes traucējumiem, fiziskās attīstības traucējumiem, valodas traucējumiem, mācīšanās traucējumiem, ar garīgās veselības traucējumiem, un izglītības iestādes var izvēlēties noteikumu projektam pievienotos izglītības programmu paraugus.

Mazākumtautību izglītības programmas izstrādā izglītības iestāde, izvēloties kādu no valsts pamatzglītības standartā ietvertajiem izglītības programmu paraugiem. Mazākumtautību izglītības programām ir pievienoti četru modeļu mācību priekšmetu un mācību stundu plāna paraugi, kas nosaka dažādas proporcijas mācību priekšmetu apguvei latviešu valodā, kas balstās uz iepriekš IZM sagatavotiem izglītības programmu paraugiem. Tā kā 13% izglītības iestāžu ir licencējušas savu skolas izstrādātu mazākumtautību izglītības programmas paraugu, kas izstrādāts, pamatzglītības programmu apvienojot ar mazākumtautību izglītības programmu, izglītības iestādes izvēlei tiek pievienots arī 5. modeļa paraugs. Noteikumu projekts nosaka, ka mācību priekšmeti, kuri apgūstami mazākumtautības valodā, saskaņā ar mācību priekšmetu un mācību stundu plānu var tikt apgūti latviešu valodā, izņemot mācību priekšmetu «Mazākumtautību valoda» un «Literatūra».

Izglītības iestādes īsteno izglītības programmu, pamatojoties uz saņemto licenci. Izglītības iestādes, kuras īsteno mazākumtautību izglītības programmas, pamatojoties uz licenci, līdz izglītības programmas vai izglītības iestādes akreditācijai izvērtē izglītības programmas atbilstību noteikumos iekļautajiem izglītības programmu paraugiem attiecībā uz valodas lietojumu mazākumtautību izglītības programmās un nepieciešamības gadījumā iesniedz programmu licencēšanai.

Noteikumu projekts «Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu, pamatzglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatzglītības programmu paraugiem» 2012. gada 25. oktobrī izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē un pēc saskaņošanas tiks virzīts apstiprināšanai MK. Ar noteikumu projektu var iepazīties MK mājas lapā.

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”

24. oktobrī pirmo reizi pasauli un savas māmiņas miļās acis ieraudzīja mazs puisēns, **Jeļenas Larionovas** otrais bērniņš. Jaundzimušais nosaukts par Jakovu — par godu Jeļenas mūžībā aizgājušajam vectēvam. Bērniņš piedzimis cienījamā dzimtā, viņa tētis **Ivans** ir Moskvīnas vecticībnieku draudzes garīgais tēvs. Mājās māmiņu un mazo brālīti gaidīja četrpadsmitgadīgā **Viktorija**. Jeļena pirms dēla nākšanas pasaulē strādāja šūšanas uzņēmumā.

Mātes dienas svinībās Baltkrievijā piedalījās Nagļu ģimene no Riebiņu novada

● Mātes dienai veltītā konkursa «Aiziet, māmiņas!», kas notika Glubokoje pilsētā, Baltkrievijā, dalībnieku kopbilde.

Oktobra vidū uz Baltkrievijas Republikas pilsētu Glubokoje bija devusies **Karīna un Rolanda Nagļu ģimene** no Riebiņu novada, lai piedalītos konkursā «Aiziet, māmiņas!» sakarā ar Mātes dienas svinībām Baltkrievijā. Brauciens notika Riebiņu novada pašvaldības un Glubokoje pilsētas sadarbības ietvaros. Nagļu ģimene uz kaimiņu valsti devās pilnā sastāvā — ar bērniem: septiņgadīgo **Viktoriju**, četrgadīgo **Katrinu** un **Tomu**, kam ir nepilni divi gadi. Konkursā bija jāsaņemšas ar trim ģimenēm no Baltkrievijas.

Visiem konkursantiem iepriekš bija dots mājasdarbs — sagatavot nelielu prezentāciju par savu ģimeni, kā arī devīzi. Bet māmiņas demonstrēja savas kulinārās iemaņas un ģimenes kopīgos talantus.

Nagļu ģimene, iepazīstinot ar sevi, žūrijas komisijas locekļiem un skatītājiem Glubokoje pilsētas kultūras namā rādīja savu ģimenes karogu. Mamma **Karīna** piedāvāja nobaudīt medus kūku, bet tētis **Rolands** kopā ar četrgadīgo **Katrinu** dziedāja komponista **Raimonda Paula** dziesmu «Cāļus skaita rudenī».

Konkurss risinājās patīkamā un nepiespiestā gaisotnē, pēc atgriešanās stāstīja **Rolands Naglis**, un jau no pirmajiem priekšnesumiem bija skaidrs, ka ģimenes nesacenšas savā starpā, bet

● Muzikālo priekšnesumu demonstrē **Katrina** ar tēti **Rolandu**.

demonstrē savus un bērnu talantus, ģimenes kopā būšanas spēku. Tādēļ žūrija, kuras sastāvā piedalījās arī Riebiņu novada domes izpilddirektors **Āris Elsts**, konkursa noslēgumā, sveicot ģimenes, nedalīja vietas, bet pateicās visām par drosmi un piedalīšanos Mātes dienai veltītajā konkursā.

Par konkursu Baltkrievijā un latviešu un baltkrievu ģimeņu darbošanos tajā iespējams gūt priekšstatu, ielūkojoties

arī nelielā fotoreportāžā internetā: <http://kraj.by/glubokoe/news/sobitiya/-latishskaya-semya-pouchastvovala-v-konkurse-a-nu-ka-mamochki-v-glubokom-foto-2012-10-16>.

Arī Riebiņu novada iedzīvotājiem būs iespēja redzēt un satikt ciemiņus no Baltkrievijas. Visticamāk, tas notiks 18. novembrī, kad tiks svinēta Latvijas Valsts dzimšanas diena, uz kuru parasti tiek aicināti arī ārvalstu sadarbības partneri.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(5. — 11. novembris)

Auns. Grūti būtu jūs pārtrūpot vārdu krājuma bagātībā vai runas veiklībā. Šoreiz varat pārspēt pats sevi un nokļūt pamatīgā ķēzā. Nepārspilējiet un sakiet tikai to, par ko esat absolūti pārliecināts. Kārtojot draugu personīgās dzīves peripetijas, esat jau palaidis garām dažus draudīgus simptomus, kas vēlāk ļoti sarežģīs attiecības ģimenē. Risiniet domstarpības laikus.

Vērsis. Ar enerģiskas sievietes starpniecību un paša neatlaidību, pat nelielu uzmanību un nekaunību jūs varat iekārtoties ienesīgā darbā, kas turklāt ir arī prestižs. Drošajiem pieder pasaule! Apciemojiet māti un uzklausiet viņas prieku un bēdu stāstus! Saprotiet taču, ka vairāk par visu viņai interesē jūsu dzīve, un viņa vēlas sirsnīgi ar jums izrunāties.

Dvīņi. Jums nepieciešama nopietnība un piesardzība — nevienu lēmumu nepieņemiet, impulsa vadīts. Ar nenopietniem paņēmieniem neko ievēriņas cienīgu nesaņiegsiet. Sports un aktīvs dzīvesveids ir ceļš, kas jūs aizvedīs pie mīļotā cilvēka. Mazkustīguma dēļ apvēlies mīlestību negūsiet.

Vēzis. Esiet iecietīgāks pret kolēģiem: ne jau visiem piemīt dabas dots talants strādāt bez atelpas un perfekti. Neviens nav vainīgs, ka jūs visi saņemat vienādu atalgojumu, — runājiet ar vadību par algas pielikumu. Izceliet savu individualitāti, neskrieniet kā sadedzis pakal draugiem. Tas, kas piestāv un piedien viņiem, ir absolūti nederīgs jums. Dzīvojiet ar savu galvu.

Lauva. Priekšnieks ar grūtībām valdīsies un meklēs vainīgo, uz kā izgāzt dusmas. Visticamāk, tas būsiet tieši jūs. Nu, ko padarīsi — visi esam cilvēki un reizēm nervi uzdod. Taču tas nav jāuztver personiski. Personiskā dzīve izdodas vien tiem, kas perfekti zina, ko vēlas no partnera un attiecībām. Šķiet, jūs vēl neesat sasniedzis tādu virtuozitāti. Tur tā nelaime.

Jaunava. Darbā briesmīgi nopietnas pārmaiņas. Jums kā karavīram ir jābūt kaujas gatavībā, lai izpildītu bosa pavēles, kuras bieži vien būs destruktīvas. Nesteidzieties rīkoties, ieklausieties intuīcijā. Privātā dzīve būs jāpakārto darbam. Ja jūsu otrā pusīte saprātis, cik tas ir svarīgi jums, viņa morāli jūs atbalstīs. Ja ne, kas tad jūs saista ar šo cilvēku?

Svari. Piesargieties no sīkumainiem, kašķīgiem cilvēkiem. Pirms kādu kritizējat, padomājiet, vai pašam viss izdodas tik perfekti. Nebūtiski sīkumi var izjaukt saskaņu. Kam nav draudzība, tam nav jādzīvo ar savu cisu maišu (kā dzied tajā dziesmā), bet jāiet laukā un jālūkojas, kādi cilvēki tur apgrozās — viens ir jūsejais.

Skorpions. Pārrunas un mutvārdu vienošanās veiksies raiti, bet, kolīdz to visu gribēsiet noformēt rakstveidā un juridiski nevainojami, būs jāskatās jauna un ar pavisam citiem noteikumiem. Nepadodieties! Personīgā mājā būs svētlaimes oāze. Neterējiet naudu dārgos restorānos, rādiat pats savas kulināra dotības. Uzslavas garantētas.

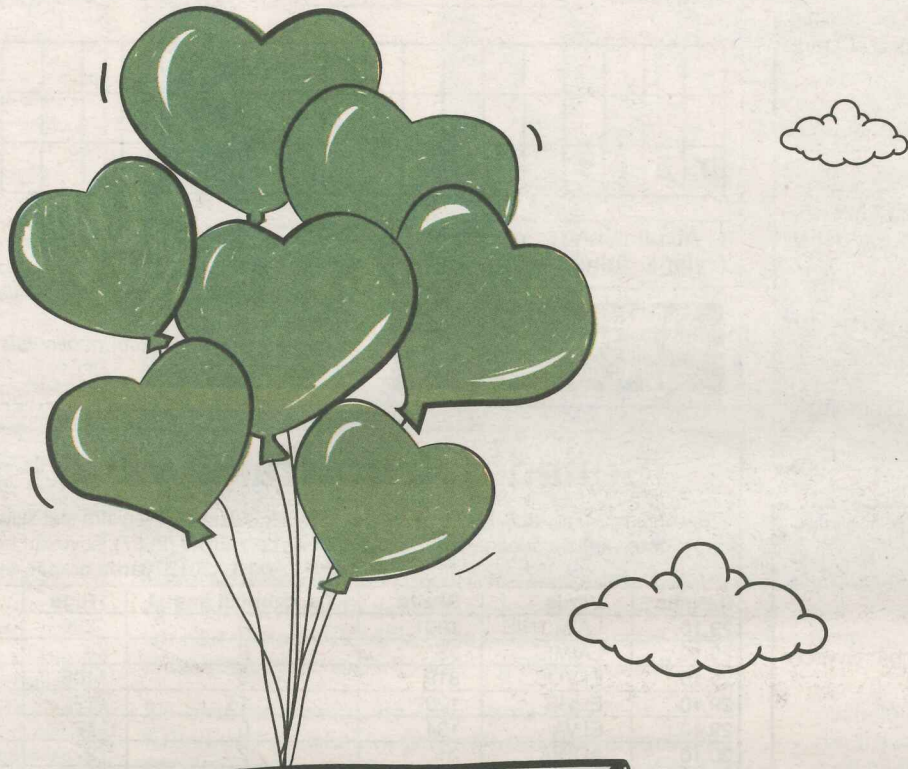
Strēlnieks. Jūs esat nedaudz novirzījies no kursa un aizmirsis, ka darbavietā ir jāstrādā, nevis jāveido attiecības. Dienesta romāns var izdoties un var neizdoties — visu nosaka pieredze... Kā jau nopratāt, personīgā dzīve ir cieši saistīta ar profesionālo. Nesteidzieties veidot attiecības, ļaujiet, lai jūtas nobriest.

Mežzīsis. Jums ir jābūt maksimālistam un jāgrib daudz. Tikai tā spēsi sasniegt ko ievēriņas cienīgu. Šonedēļ ievēlciat dziļi elpu un vēlreiz visu apsveriet. Izklaides un saviesīgi pasākumi ir laba lieta, ja tiem nepakārto visu pārējo. Turklāt bohēma prasa nesamērīgus izdevumus, un ieguvumi ir apšaubāmi.

Ūdensvīrs. Monotona nodarbošanās nav domāta jums — tā iztukšo un nesagādā gandarījumu. Protams, nav jāsteidzas mainīt profesiju. Jūs izstarosiet neparastus, mulsinošus fluidus, tāpēc nebrīnieties, ka mīļotais cilvēks nespēs atraut no jums skatu un meklēs fizisku tuvību. Jūsu prasības un vajadzības būs pirmārās, jo jums nespēs atteikt neko.

Zivis. Aktualizēsies materiālas dabas problēmas. Jums piedāvās veikt ne sevišķi godīgu darījumu, un atalgojums par to tiks solīts augsts. Jums neviens neko nemaz netaisās maksāt, tāpēc nesmērējiet rokas. Jūs izskatāties tīri veselīgs, taču patiesībā tā nemaz nav. Ja pie ģimenes ārsta iet negribas, dodieties pie homeopāta vai netradicionālās medicīnas speciālista. Par veselību jāskatās rūpīgāk laikus un pašam.

SLUDINĀJUMI, NEKROLOGS, LĪDZJŪTĪBAS

KLIENTIEM, KURI IR AIZGĀJUŠI NO MUMS!

Bez Tevis mums tikls vairs nav tāds, kā bija.
Mums pietrūkst Tevis, Tavas balss. Gribam,
lai Tu atgriezies!

Padomā ..., varbūt ir iespēja..., kaut vismazākā,
mums atkal būt kopā? Vai labāk vienkārši
ieklausies, ko Tev saka Tava sirds.
Tā būs pareizā atbilde.

Gaidot Tavu zvanu uz 80001601,
joprojām Tava Bite

bite
CITĀDA KOMPĀNIJA

CENU IZMAIŅAS!!!

SIA «Aļņi AS» iepērk
● Zāģbalkus Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	35	42	44
PRIEDE	32	40	40

Garumus iepriekš saskaņot!

Ir transports.

Korekta uzmērīšana.

Samaksa uzreiz!

Tālr. 64866070, mob. tālr. 29806775.

Celmu frēzēšana,
celtniecības darbi,
bīstamo koku zāģēšana.
Tālr. 29419522.

Vispasaules Kristīgo dziednieku
asociācijas dziednieks
ZIGFRĪDS LIEDE
pieņems Preiļu kultūras namā
8., 22. novembrī no plkst. 11.00.
Pieteikties personīgi. Tālr. 29656936.

Pārdod

māju Rušonas pagastā, Aglonas stacijā, saimniecības ēkas, dārzs, zeme 0,85 ha. Cena runājama. Tālr. 20052643.

Dažādi

Rušonas ezerā pie L. Bernāniem pazuda plastikāta laiva "Pella Nova" zilā krāsā. Par jebkuru informāciju zvanīt uz tālr. 29222989.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa Preiļu raj.

Priedes z/b	g. 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 - 30	42 Ls
diam. 30 <	45 Ls (atšķiroti)
Egles z/b	g. 4,9
diam. 14 - 17	37 Ls
diam. 18 <	45 Ls
Egles z/b	g. 6,1; 5,5
diam. 14 - 17	37 Ls
diam. 18 <	46 Ls
Apses z/b	g. 2,5; 3,1; 5,0
diam. 14 - 23	17 Ls
diam. 24 <	23 Ls
Skujkoku p/m	12 Ls
Bērza p/m	18 Ls

Transporta izmaksas netiek ieturētas.

Piedāvājam slēgt līgumus
ar fiksētām cenām.

Tālr. 25430031, 28330750. Info: www.ibiza.lv

SIA "LASKANA - LOGISTIK"
PĒRK
lielas CIRSMAS un cērtamus NĪ.
Izmanto zāģēšanas
pakalpojumus.
Tālr. 20276658,
laskana.jekabpils@inbox.lv.

Pie debesu avotiem dzidrajiem,
Svētlaimes alcis, tu dzēri.
Lai svētīts ir brīdis visbrīnīšķais,
Mūžības vārtus kad vēri.

Mūsu patiesa cieņa un pateicība
mūžīgā mierā aizgājušajam
priesterim, laikraksta garīgā
pielikuma "Cerība" ilgtgadējam
autoram un padomdevējam
Pēterim VILCĀNAM.

Izsakām līdzjūtību priesteri
tuviniekiem un Līvānu Romas
katoļu draudzes ticīgajiem
SIA "NOVADNIEKS REDAKCIJA"
kolektīvs

Kas smagāks vēl var būt, pa dzīves
taku ejot,
Kā atdot zemei to, kas sirdij tuvs un
dārgs...

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Mariannai Jeļisejevai,
DĒLU pāragri zaudējot.
Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas
novada bibliotekāri

Pēkšņi bez atbildes palika
jautājums...

Kāpēc tik kluss ir un acis viz asaras?
Sirdi vien sāpes un dvēselē
satumsams,
Jo tev vairs nebūs ne saules,
ne vasaras.

Lai mūsu klusa līdzjūtība
palīdz pārvarēt sāpju smagumu
Mariannai Jeļisejevai un
tuviniekiem, dēlu VLADIMIRU
kapu kalnā pavadot.

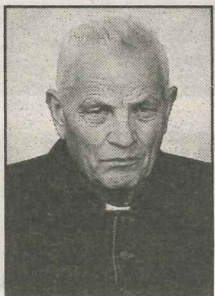
Preiļu galvenās bibliotēkas
kolektīvs

Kāds pārpratums!
Un neparasta smeldze!
Vēl tik daudz rītausmās
Tev jāieskatās bij'.

Izsakām dziļu līdzjūtību
Vladimira JEĻISEJEVA
tuviniekiem, viņu pāragri
zaudējot.

Meluškāni

Kungs ir mana mantojuma un mana biķera daļa.
Viņš ir tas, kura rokās ir mans liktenis. (Psalms 16)

29. oktobrī pulksten 4.00 no rīta 83
gadu vecumā pēc ilgas slimības
mūžībā aizgājis Līvānu sv. Miķeļa
Ercenģeļa Romas katoļu draudzes
dekāns PĒTERIS VILCĀNS. Pries-
teris pašai ziedīgs un nesavtīgi kalpo-
jis katoļu baznīcai vairāk kā 60 gadus.

Pēteris Vilcāns dzimis 1929. gada
16. janvārī Jēkabpils rajona Atašienes
pagastā kā ceturtais bērns ģimenē.
Pirmo izglītību Pēteris ieguva Ata-
šienes brāļu Skrindu 7-gadīgajā skolā, vēlāk Varakļānu vi-
dusskolā, bet pēdējā vidusskolas gadā – Līvānu vidusskolā.
Studējis Rīgas Metropolijas katoļu Garīgajā seminārā.

Pēteris Vilcāns tika ordinēts 1951. gada martā. Pirmā
kalpošanas vieta viņam bija Aglonas bazilikā par vikāru, bet
jau tā paša gada maijā viņu iecēla par Rušonas un Bērzgales

draudžu prāvestu. Turpmākajos gados viņš kalpojis vēl
vairākās draudzēs kā prāvests un dekāns: Nīdermuižā un
Jasmuižā, Preiļos, Malnavā, Viļakā, Ludzā. Šajā laikā prāvests
devis būtisku ieguldījumu gan sabiedrības attīstībā, gan diev-
namu atjaunošanā un to apkārtnes labiekārtošanā.
Novērtējot Pētera Vilcāna centienus, biskaps Jānis Bulis
iecēla viņu par diecēzes ģenerālvikāru.

2001. gada 12. novembrī Svētais Tēvs Jānis Pāvils II
dekānu Pēteri Vilcānu iecēla par savu kapelānu. Pāvesta rak-
stā teikts, ka šis paaugstinājums prāvestam piešķirts viņa
priesterības 50. gadskārtā, pateicībā par uzticīgu kalpošanu
Baznīcai. Kopš 2004. gada Pēteris Vilcāns kalpoja Līvānu
draudzē.

Priesteri mūžs bija nesavtīga ziedošanās, viņš netaupīja
spēkus, lai palīdzētu cilvēkiem, dotu padomu grūtā brīdī vai
vienkārši uzklāsit. Lai mūžīgais miers un gaismas ir pār
viņu!

Līvānu novada dome izsaka visdziļāko
līdzjūtību tuviniekiem un draudzes locekļiem,
Pēteri Vilcānu mūžībā pavadot.